

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

РУСКО-ЕНГЛЕСКО СПАЈАЊЕ

Док је нашу пажњу задржавала велика и гигантска битка на Вердену, догоди се један догађај од великог војно-стратешког, политичког и економског значаја на источном фронту у Месопотамији.

Руси су, у правцу Кутел Амара, извршили једно снажно надирање чији је резултат био спајање са енглеском војском. Тиме је турска армија у Месопотамији доведена у веома критични положај, која се мора нагло повлачити на север испред уједињених енглеско-руских снага. И у колико ће овај турски пораз имати моралног ефекта на војску, која се у нареду повлачи, још јаче ће бити дејство на тамошњи народ, који је вазда био одлучан и непо-

мирљиви противник данашњег младотурског режима на који се гледа као на рушиоце старих традиција и турске царевине. Осим тога Месопотамија је једна огромна житница, која је у последње време снабдевала чак и централне државе. И имајући ово на уму биће нам јасно од каквог је замашаја ово спајање наших савезних армија.

Још нешто. Тим чином је блок централних држава Немачке, Аустрије, Бугарске и Турске потпуно укљештен јаким гвозденим обручем наших моћних савезника са свију страна. Руско-енглеско спајање обележава један велики догађај у историји данашњег ратовања и није далеко време када ће се последице тога чина осетити свуда. **0.**

Са јучерашњих манифестација

Огорченост Солуњана. — Сазивање митинга. — Пред «Св. Софијом». — Резолуција.

Заузеће грчких пограничних утврђења од стране бугарске војске изазвало је код солунског становништва неопишано огорчење и узбуђење, које је манифестовано оштрим чланцима свих овлашћених листова као и грандиозним јучерашњим митингом. Сматрамо за новинарску дужност, да са тога митинга донесемо извештај.

Чим се у суботу по подне сазнало за заузеће тврђаве Рупел од стране Бугара, представници свих солунских удружења и свих листова одржали су седницу и решили да се у недељу одржи протестни митинг. Ради тога је одмах изабран одбор за приређивање митинга и послата делегација, да од директора полиције измоли дозволу за држање митинга. Али грчка полиција није допустила да се митинг држи под отвореним небом.

Међутим приређивачи митинга хтели су га одржати по сваку цену. Одмах је редигован један апел Солуњанима, којим се сви позивају на митинг у 10 и по часова пре подне код «Св. Софије».

Око 9 часова пре подне почело је се пред «Св. Софијом» искупљати огорчено становништво Солуна, да подигне свој глас против најезде балканских варвара. За пола часа маса је достигла број од преко 10.000. Капије «Св. Софије» биле су затворене, и грчка полиција бранила је улаз у црквену

порту. Френетички узвици: «Живео Венизелос», «Доле Фердинанд», «Доле балкански варвари, проламали су се. Улица «Св. Софије» као и све суседне улице биле су поседнуте грчким, француским и српским жандармима ради одржавања реда. Огромна маса света захтева да се отворе капије. У томе наилази командант жандармерије пуковник г. Трупакис, који наређује најзад отварање капија и маса се као бујица слива у црквену порту.

Пред 10.000 слушалаца одржано је неколико говора од разних угледних говорника. Сви су без разлике испољили иста осећања мржње и огорчења против Бугара. Говорећи о судбини Македоније неки од говорника су и плакали, а њихове сузе је прихватила и сама маса. У једном моменту изнете су иконе из цркве увијене у крп — знак жалости грчког народа. Једнолушно је усвојена следећа резолуција, упућена грчком краљу, влади и атинској штампи:

«Данас у 10 и по часова пре подне становништво Солуна, окупило у порти «Св. Софије» протестује против повреде македонског земљишта од стране Бугара, земљишта на тоњена нашем крвљу, протестују против уступања источне Македоније нападачима; протестује против саучесништва одговорних чиналаца и

изражава своје дубоко огорчење; тражи да се непријатељ отера у име целог грчког народа; и не одобрава држање садашње владе».

По том се огромна маса света, која је све више расла уредила и кренула ул. «Св. Софије». Напред су пошене три заставе са крстом на врху. Прозори и балкони били су препуни гледалаца који су клицали манифестанти

ИТАЛИЈА и СРБИЈА

— Једна изјава г. Пашића —

Г. Пашић је упознао представнике руске штампе са односима између Србије и Споразума. О српским односима са Италијом изјавио је следеће: «Више је пута Преса нотирала да постоји извесан неспоразум између Италије и Србије. Ја категорички демантујем све те вести.

Ми Срби морамо признати неоспорно право талијанске превласти у Јадранском Мору. Ми такође желимо да имамо море али не да њега војнички искориставамо него економски. А Италија нема ништа против тога.

Србија и Италија имају велике заједничке интересе, према томе неће избити никакав неспоразум.

Силе су споразума сложне у томе да се то питање реши на опште задовољство обеју држава, да би се осигурало у будуће

ма. Пред рестораном Верденом испраћају се српска, француска и енглеска застава. Маса их отрже и носи у триумфу кличући Савезницима.

На тргу слободе маса је парасла на 30.000 дуна. Манифестанти су се зауставили пред префектуром где је једна делегација предала префекту донету резолуцију, а потом обилазиви главнице улице разишли су се кућама.

једно дуго пријатељство. Ми нећемо ни једно питање «за време рата детаљно претресати.»

Талијанска штампа је врло пријатно коментарисала изјаве г. Пашића. «Трибина» каже «да те изјаве представљају тачност и оријентацију српске владе.»

Једно српско извесно пристаниште на Јадранском Мору и потпуна реорганизација државе краља Петра јесу две главне тачке наше балканске политике. Влада је почела да води такву политику не само од дана када је почео европски конфликт него много раније.»

«Идеа Национале» каже да талијанска војна и политичка надмоћност у Јадранском Мору не смета да Србија добије једно пристаниште за своју будућу трговину.

ИЗ СРБИЈЕ и СРПСКИХ КРАЈЕВА

Да се јаве

Максим Јовановић бравар из Јагодице моли за извештај о сину Михајлу Јовановићу бравару из Београда, Христина М. Стевановић из Београда Студеничка 37 моли за извештај за брата Живојина Стевановића активног капетана, Христина А. Јовичић из Београда Главашева ул. бр. 24, моли за извештај за Ветичка Церића трг. из Београда, Христина Паљић из Београда Македонска бр. 17 моли за извештај о њеном сину Воји Паљићу болничару, Каменчић пензионер из Милошевца моли за извештај о Светозару Живчевићу последнику 12. пука и о сину Миодрагу Каменчићу војном апотекару, Мица Тадић из Параћина пита за Николу Тадића глав. благ. пошт. телегр. одељења, Миловоја Бермановића командира дивизионе болничке чете, Беждара Бермановића коњичког поручника и Милоша Бермановића регрута и јавља

да су сви здраво и траже новац. Живко Милосављевић из Битоља моли за извештај о сину Драгославу Милосављевићу из Битоља — Крушевца и нека се јави куми Дари Гуговој Крушевца 44 Београд, Наталија Шћепановић из Крагујевца моли за извештај о мужу Живојину Шћепановићу болничару шумад. дивиз. Ц, позива и брата Драгомира Радосављевића капетана V дивизионе пука, Персида ж. Косте Вукадиновића трг. из Београда моли за извештај о своме мужу Кости, о Јовану Јовановићу трг. и Милану Јовановићу литографу из Београда, Јелена М. Винерова из Београда Војводе Милена 39 моли за извештај о Љубомиру Томићу поручнику X. пука.

Зорка Гуслино, удова из Ниша моли за извештај за Ђорђа Гуслину медицинара, Велимира Гуслино ђака поднаред. мор. див. 3 п., Драгомира Гуслино ђака 7 раз. гимн. Влада и



Сава трг. из Зајечара, Антоније Антић, коњ. пуковник и породица Саме Златичанина, нар. посланика, Роса Ј. Станковић из Ниша мола за извештај о своме мужу Јоци Станковићу благ. мун. код. I поз. и синове. Милева Капетановић из Ниша моли за извештај о сину Божидару Капетановићу, рез. арт. капетану, Буда Комарчић из Ниша пита за Милутина Петровића мајора мор. див. и Драгољуба Милићевића поручн. див. Милева Роксандићка удова из Ниша моли за извештај о Боривоју Роксандићу капетану Милану Драговићу адвокату и Бошку Костићу пешад. капетану јавља да је са укућанима здрава, Даница Ђорђевић из Београда моли за извештај о Ђорђу Ђорђевићу чинов. прометне банке, за Стевана Венчевића наред. и Љубомира Тадића пол. писара пита Анка — Милешевска 9, Милица Ђирковић из Чачка моли за извештај о Драгиши Ђирковићу, Рака Филиповић држ. савет. јавља своје зету Ивану Пејовићу и сину Миодрагу Филиповићу да се налази у Београду у старом стану и да су здраво, Милан Јефтић трг. из Ваљева пита за Милоја Пајевића трг. из Ваљева и Михаила Јефтића из Ваљева, Персида М. Ристић из Београда Сарајевска 18 пита за свога мужа Милована Ристића подблагајника 7 пука див. див., Стана Жив. Андрића из Ваљева моли за извештај о Живораду Андрићу трг. из Ваљева, Стојанка Ђорђевић удова моли за извештај о Ђорђу Ђорђевићу капетану и Јовану кочничару, Персида Јовановић из Крушевца моли за извештај о Драгутину Јованчевићу пинтеру, Сабитај Левић из Београда Јевремова 30 пита за брата Самуила Левића наред. див. див., за Чеду Обрадовића из Крагујевца војника мајстора 11 пука шум. див. питају његова мајка и сестра, јавити преко „Б. Новина“, Николина Т. Крстић удова из Ниша пита за Алексеј Радосављевића поднаред. телегр. одељења и Тодора Рашића поднаред. 3 бат. 2 п. пука, Сава Стевановић обућар из Градвинта тражи свога сина Крстифора Стефановића телеграфисту, Катарина Јан. Вечанца пита за Ђорђа Ј. Вечанца ђака наред. I ч. 1 п. морав. див. Јелена Базаревић из Крагујевца Кајзер Виљем 173 пита Милана Лазаревића пријавника општине крушевачке, Катарина и Бошко Д. Марковић моле за извештај о Драгољубу Марковићу трг. из Београда телеграф. 2 армије, Персида жена Косте Вукадиновића трг. из Београда моли за извештај о своме мужу обв. 12 пука 1 поз. шум. див. Давид Пинто из Београда Јеврејска 8 пита за сина Мику (Хајима) Пинта из Београда регрута 8. пука, Стана Л. Антонијевић из Београда Војводе Миленка 34 пита за Лазара Антонијевића обвезника 4. пука 3. поз. командира телеграф. одељења, Маца Ј. Симићка из Крушевца пита за сина Драгана Ј. Симића коњичког наредника I поз. шумад. дивизије иначе адвоката из Крушевца, Милка Михаиловићка из Младеновца пита за сина Милована Михаиловића свршеног богослова, писара сталне дринске војне болнице, Анка К. Павловић из Бео-

града моли за извештај о Стеви К. Павловићу секретару министарства и јавља да је у Београду у својој кући здрава, Ружа и Јула Васић из Баточине питају за Мику М. Васића трг. и Драгољуба М. Васића војника арт. пука, Даница Соларевић из Крушевца моли за извештај о генералу Соларевићу, Воји и Миши, синове Леониде и зета његовог Драгомира Цветковића, Ружица Ковачевић из Београда Приштинска 69 моли за извештај о мужу Васи Ковачевићу, Сотир Петровић из Београда Макезијева 23 пита за синове Драгољуба Петровића пеш. капетана Милана и Љубе Петровића пеш. капетана и Милана, Љубица Л. Милишићка из Београда Драгачевска 16 моли за извештај о Лазару Н. Милишићу рез. пеш. поручн. 18. пука, Лепосава Дамитријевић из Београда Краља Петра 77 пита за свога мужа Милана Дамитријевића коморцију санитар. колоне, Арсеније Прокић економ из Стојака пита за синове Милана и Милована Н. Прокића из Стојака, Савета Р. Кретић Гробљанска 6 Београд моли за извештај о сину Боривоју Кретићу 8. пука 1. поз., Милева Јанчић из Београда баба Вишњева 48 моли за извештај о Николи Јанчићу из Београда Јулијана О. Ђорђевић — Кретић учитељица моли за извештај о Душану А. Кретићу рез. пешад. капетану XX. пука 1. поз.

Мица Гинића п. пуковника пита за брата Ђорђа Јовановића пол. писара из Јагодине и мужа Васу вога моли да јој одмах пошаље новац, Адреса Проте Матеје 66 Београд, Љубица пок. Владе Љотића пита за Миту Љотића поручника 2 пука и Јашу В. Љотића поднаредника 2 пука Софија Манчић из Београда Скопљанска ул. 25 пита за свога сина Милана Манчића рачуноиспитача главне контроле и моли да јој пошаље новац, Даринка Стојадиновић из Београда Душанова 15 пита за Миливоја Михајловића поднаредника војне музике 6. пука, Никола Хаџић из Ниша Кронпринц 2, пита за Сотира Чохаџића судију прирзеноског суда, Димитрије Соколовић учитељ из Београда краљ Милутинова 37 моли за извештај о својим синовима Миодрагом и Влађком, Миле Петровић из Ритонска моли за извештај о своме сину Живојину Петровићу коморцији телеграф. одељења, Милосав Боранијашевић трг. из Крагујевца моли за извештај о своме ортаку Миловану Павловићу, Смиља Јосиповић из Београда кнез Михајлова 53 моли за извештај о својим синовима Љубиши и Страхини, Милутин Дојчиновић из Ваљева моли за извештај о своме сину Александру, Данило Ристић трг. из Придворице моли да му се преко „Беогр. Новина“ јаве Матија Ристић и Риста поп Ристић, Авка Пинто из Београда Космајска 21 моли за извештај о своме мужу Ј. Пинту, кога моли за новац.

Гђа Мица П. Мишић тражи вести од свога мужа г. П. Мишића пуковника, од зета Драгослава Миленковића и сестре Зорке. Станује у Београду ул. Милоша Великог 13, — гђа Тина Трифуновић Београд пита за

свога мужа г. Мих. Трифуновића арт. пуковника, — гђа Марија Д. Радосављевић, Београд Топличин Венац 14 пита за своје синове г. Апу и мајора Лазу и унука Јоцу, — гђа Јелица Димитријевић, Београд ул. Царине Милице бр. 7 пита за свога мужа г. Саву Димитријевића пуковника и браћу Михаила, Петра, Божидара и Николу, — Татомир Петровић јавља да је гђа Јадвига Сондермајер

здрава и да је код своје тетке Тошковић у Владимирцима, — Цца Павловић Београд пита за свога сина Велимира Павловића ађутанта 4 бат. 3 пука I позива, — г. Андри Станићу јавља зет Љубомир Вучетић, да је баба Савка умрла пре месец дана, сви су здрави, Грозда родила сина, није оштећен ништа, све имање обрађено сем оно што држи Круна. Карту су добили.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Кавала и Демир Хисар гладују.

Председник општине кавалске на путу за Атину дошло је у Солун. Он иде у Атину да од владе тражи брашно за своју општину, пошто је ове животне намирнице сасвим нестало.

Тако исто становништво области Демир-Хисарске наушта сеоје куће и иде у Кавалу у нади да ће тамо наћи храну.

Како живе наши у Србији.

Прејуче је стигла у Солун једна дописна карта из Србије, коју је потписао бугарски цензор. Карта гласи:

»Драги сине,

Ако Бога знаш пошаљи нам паре јер ми сви умиремо од глади. Овамо је 300 гроша карлица кукуруза. Ми смо пољачкани ништа немамо. Молим те Н. ако си мој син ти нам се сада нађи у невољи. Прими поздрав од свију нас а највише од твоје мајке.

24-II-1916. Н.

Овоме аутентичном податку није потребан никакав коментар.

Грчка штампа о заузећу Рупела.

Највећи део грчке штампе негодује најинтезивније против упада Бугара на грчко земљиште и заузећа Рупела. Неки солунски листови изишли су чак са црним оквиром у знак народне жалости.

»Македонија« пише: »Ступање Бугара у Македонију не само да значи повреду наше територије и вређа народно достојанство већ — што је много теже — доводи у опасност и саму нашу егзистенцију«.

»Фос« довикује Бугарима, да се зауставе наглашавајући да грчки народ претпоставља смрт повреди и губитку Македоније.

»Елас« вели: »Ми који одавно познајемо Бугаре, имамо права да се одупremo и бранимо против масакрирања и оргија наших вековних непријатеља«.

»Ангир« позива грчки народ да се дигне и брани као један човек народну тековину.

Атински листови пуни су такође огорчених протестних чланака:

»Етници« објављује чланак са насловом: »Дивљаци су се вратили«.

»Каири« пише, да упад Бугара узбуђује дубоко грчки народ, називајући тај догађај јед-

ним од најжалоснијих.

»Емброс« коментарише догађај са највећом огорченошћу.

»Патрис« вели: »Наша данашња жалост већа је од свих досадашњих. Утврђење Рупел предато без капи крви стало је Грчку преко 10 милиона. Наша земља губи позицију, добивену крвљу 40.000 грчких војника палих 1913. год.«

»Естија« пита, зашто се против дивљих упада не оставе 20 мобилисаних грчких класа.

»Нел Елас« доноси чланак са насловом »Дан народног пораза«.

Дуван и жижице за срп. војску.

Српске војне власти импортирале су у Солун у последње време, велику количину дувана и жижица за српску војску. Оне су се обратиле администрацији грчког монопола, тражећи да дуван и жижице не подлежу монополској такси. Директор је монопола тражио за то инструкције од министра финансија.

Порука из Србије.

Жена Момчила Татића у Прокупљу налази се у врло великој оскудици новчаној и позива свога мужа да јој пошаље што скорију помоћ у новцу. Из канцеларије Краљ. Срп. Генералног Консулата у Солуну.

Пруга Солун-Атина.

Како сазнајемо жел. пруга Солун-Атина биће предата саобраћају 1. јуна.

Сара Бернар-Гркиња.

»Тан« пише: према декрету председника републике гђа Сара Бернар прелази поново у француско поданство, које је изгубила била право удајући се за господина Дамала, Грка који је умро још пре 25 година.

Цене вина.

Од потрошачких артикала ове године је најскупље вино у Италији; за последњих 150 год. вино је достигло највећу цену.

У једном скорашњем чланку професор Марескалки нагласио је да је цена вина највише скочила 1916. године. Испитивања која је он црпео из комуналне архиве Газале, највећи вински центар у горњој Италији, не прелази 1791. годину. Али према свему ономе што се зна, вино је достигло највећу цену у XVIII веку одмах после фран-

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У Солуну је једина француска фирма чије је седиште у Паризу улица Лафајет бр. 126.

ОРОСДИ-БАК

Централа:

Улица Краља Ираклија бр. 5.

Филијали:

Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, шешира и т. д.

Разноверно куќинско илаво и порцеланско посуђе.

Све по цени врло умереној и утврђеној.

Услуга брза и тачна.

Прима српски новац по дневном курсу.

Препоручује:

Своје велико стовариште најбољих вина и ликера.

Велики избор разних конзерви, бисквита, чоколада, теста, сапуна, масла и т. д.

Цене су врло умерене и утврђене.

Прима поручбине и набавља све артикле.

Услуга брза и тачна.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“

Ники дин 1.—, Елпис 0·80, Аристократ 0·65, Генедже 0·50, Македонски 0·35.

Продају се свугде

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

2—15

ВЕЛИКИ И ЕЛЕГАНТНИ БЕРБЕРСКО

ФРИЗЕРСКИ САЛОН

Али Назим

На Тргу Слободе преко пута хотела „Олимпос“
Чистоћа примерно. Послуга брза.

— Говори се српски —

Велико стовариште косметика,
мириса, брковеза и свих артикала
за тоалету. 5—10

ХОТЕЛ **Империјал**
I РЕДА
У СОЛУНУ поред самога мора

Потпуно је реновиран и отворен
од 25. априла т. г.

ЧИСТОЋА ЈЕ ПРИМЕРНА, СОБЕ ЕЛЕГАНТНЕ,
ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО И УВЕК УМЕРЕНЕ.

Соиственик
11—15 **ТАШКО ЧОМИЋ**.

Новац за Србију

П. Г.

Успоставили смо везу са Швајцарским Кредитним Друштвом, које врши исплату новчаних пошиљки за целу Србију.

Исплата се може вршити обичним а и телеграфским путем.

Зграда хотел
СЛОБОДЕ
— преко пута —
Централне —
— Поште

СРПСКО ТРГОВ. ДРУШТВО
Солун.

Канцеларија: Мисвр Чарши бр. 3,
зграда хотел „Слободе“

1—5

Господо!

Препоручујемо Вам
да пушите
само

САЛОНИКА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА 20 циг. 1 див.

ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «

БОГША 24 « 0·80

Специјалитети:

ЧИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДИ 24 « са зл. пивсом 0·65

« 24 са плута пивсом

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета . . . 0·50

Дуван за луле. На продају свугде.

5—60